

КЕРІВНИЦТВО САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ ПРИ ОПАНУВАННІ КУРСІВ «ОСНОВИ ПРИРОДОЗНАВСТВА З МЕТОДИКОЮ» ТА ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДОШКІЛЬНИКІВ

Наталія Кот

Київ

Мета статті – допомогти викладачам і студентам в організації самостійної роботи при вивченні курсів «Основи природознавства з методикою» та «Технології формування екологічної культури дошкільників».

В статті йдеться про основні ознаки поняття «самостійна діяльність»; види та форми контролю за самостійною діяльністю студентів; наведені приклади завдань для студентів, визначені основні засади організації самостійної роботи студентів.

Ключові слова: самостійна робота, форми контролю, творчі завдання, тестові завдання.

Одним із завдань сучасної вищої школи є підвищення якості підготовки фахівців.

Актуальність статті полягає в тому, що на сьогодні суспільство потрібні фахівці, які повинні не тільки отримати знання з фаху, а й оволодіти вміннями застосовувати ці знання на практиці, оволодіти методами дослідницької діяльності, а ще самостійно здобувати нову інформацію.

Аналіз психолого-педагогічної літератури стверджує, що в педагогічній науці немає єдиного визначення поняття «самостійна робота». Це, на нашу думку, пояснюється тим, що це поняття є багатограним, що й зумовлює різні його трактування. Дослідники проблеми самостійної роботи студентів у ВНЗ (А. Алексюк, С. Архангельський, М. Гарунов, Г. Гнитецька, Б. Єсіпов, С. Зинов'єв, Б. Йоганзен, В. Козаков, Р. Нізамов, П. Підкасистий, О. Савченко, М. Фіцула) вкладають у термін «самостійна робота» різний зміст. Так поняття «самостійна робота» трактується як:

– самостійний пошук необхідної інформації, здобуття знань, використання цих знань для вирішення навчальних, наукових та професійних завдань (С. Архангельський);

– різноманітні види індивідуальної та колективної діяльності студентів, які здійснюються ними на навчальних заняттях або в поза аудиторний час за завданням викладача, під його керівництвом, але без його безпосередньої участі (М. Фіцула);

– багатогранна діяльність, яка складається з творчого сприйняття й осмислення навчального матеріалу під час лекцій, підготовки до занять, екзаменів, виконання курсових, дипломних та магістерських робіт (А. Молибог);

– система заходів для виховання активності й самостійності особистості, формування умінь та навичок раціонально здобувати нову інформацію (Б. Йоганзен);

– система організації педагогічних умов, які забезпечують управління навчальною діяльністю за відсутності викладача (В. Граф, І. Ільєсов);

– особлива форма навчальної діяльності, в процесі якої студенти оволодівають знаннями і вміннями, а також розвивають такі якості як самостійність і активність (О. Савченко).

Наведені визначення дозволяють дійти висновку, що самостійна робота, з одного боку, це вид діяльності, який стимулює активність, самостійність, творчість, а з другого боку – це система заходів або педагогічних умов, які забезпечують керівництво самостійною діяльністю студентів.

Отже, основні ознаки поняття «самостійна діяльність»:

– наявність пізнавального або практичного завдання;

– прояв розумової напруги і творчості;

– прояв свідомості і активності;

– самоуправління самостійною пізнавальною й практичною діяльністю.

На думку згаданих дослідників самостійна робота виконує багато функцій, основними з яких є: навчальна, пізнавальна, коригуюча, стимулююча, виховна та розвивальна.

Мета статті є спроба допомогти викладачам і студентам в організації самостійної роботи при вивченні дисциплін профільного циклу.

Важливим завданням викладача вищого навчального закладу є правильна організація самостійної роботи студентів, забезпечення умов успішного її перебігу, що передбачає не лише базову, наукову, а й відповідну педагогічну його підготовку, вміння доцільно активізувати пізнавальні сили студентів у навчальному процесі (Fitsula 2010, 149) [1].

Зараз у ВНЗ існує дві форми самостійної роботи: традиційна, тобто самостійна робота студентів виконується самостійно у довільному режимі часу, поза межами аудиторії. Та аудиторна самостійна робота під контролем викладача, у якого можна отримати консультацію.

Важливою складовою частиною всього комплексу організації самостійної роботи студентів з методики ознайомлення дошкільників з природою є контроль за нею з боку викладача. Головна мета контролю – піднести ефективність самостійної роботи, поліпшити професійну підготовку спеціаліста.

З курсу «Основи природознавства з методикою» нами використовуються різні форми контролю за самостійною роботою студентів. Найбільш ефективним є традиційне поточне опитування – усне й письмове – на семінарах з подальшим оцінюванням знань. Серед інших форм використовуються також контрольні роботи, модульні контрольні роботи у вигляді тестів, підготовка рефератів.

Мета контрольної роботи – перевірити глибину засвоєння навчального матеріалу. Звичайно на контрольну роботу ми відводимо одну академічну годину. Студентам заздалегідь повідомляється її тема і час проведення, як правило, на контрольну роботу виносяться окремі питання вивченого модуля. Кожному із студентів пропонується карта, на якій записано одне питання теоретичного характеру, а друге – творче завдання, яке спрямовує студентів на їх майбутню професію (картки складаються за варіантами), наприклад контрольна робота на тему «Завдання ознайомлення дошкільників з природою» на першому курсі.

Варіант 1.

1. Розкрити завдання розумового виховання в процесі ознайомлення дошкільників з природою.

2. Скласти розповідь для дітей про рослину (сон-трава).

Варіант 2.

1. Розкрити завдання екологічного виховання в процесі ознайомлення дошкільників з природою.

2. Скласти розповідь для дітей про тварину (їжак).

Варіант 3.

1. Розкрити завдання естетичного виховання в процесі ознайомлення дошкільників з природою.

2. Скласти розповідь для дітей про грозу.

Модульні контрольні роботи у вигляді тестових завдань включають абсолютно всі теми модулю. Наводимо приклади тестових завдань з основ природознавства з методикою:

Модуль I. Природні умови України

1. Вставте пропущені слова:

Рельєф – це сукупність різноманітних за і походженням земної поверхні в межах

2. Продовжить перелік:

Рельєф впливає на:

1. Кліматичні умови

3.

5.

2.

4.

3. Встановіть відповідність:

а) Ендогенні
(внутрішні)

фактори
формування
рельєфу

землетруси
розломи
зміщення
вітер
лід

б) Екзогенні
(зовнішні)

сонячна енергія
життєдіяльність організмів

4. Встановіть відповідність:

- а) Височини
1. Приазовська
 2. Середньоросійська
 3. Донецький кряж
 4. Придніпровська
- б) Низовини
5. Подільська
 6. Волинська
 7. Причорноморська
 8. Придніпровська
 9. Поліська

5. Продовжити визначення:

Клімат – це

6. Виберіть необхідне: (підкресліть)

Основними кліматоутворюючими факторами є:

- 1) Вітер 2) Сонячна радіація 3) Тиск 4) Опади
5) Погода 6) Циркуляція атмосфери 7) Клімат 8) Підстилаюча земна поверхня

7. Закінчить визначення:

1. Погода – це фізичний стан.....

2. Основними метеорологічними елементами в Україні є

8. Виберіть необхідне.

До несприятливих метеорологічних явищ входять:

1. Грози 2. Вітер 3. Град 4. Суховії
5. Сонце 6. Тумани 7. Дощ
8. Приморозки 9. Тиск 10. Ожеледиця

9. Закінчить речення:

Ознайомлення старших дошкільників з місцевими ознаками погоди сприяє їх практичному орієнтуванню:

1).....

2).....

3).....

10. Доберіть місцеві ознаки погоди, які можна спостерігати на явищах:

Неживої природи	Рослинах	Тваринах
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.
6.	6.	6.

11. Закінчить визначення:

а) Грунт – це поверхневий шар.....

б) За забарвленням розділяють такі ґрунти:

1.

2.

3.

в) Родючість ґрунту обумовлюється кількістю і якістю.....

г) Основними напрямками охорони ґрунтів є:

1.

2.

3.

4.

5.

15. До морів України входять.

(Виберіть необхідне)

1. Чорне море
2. Балтійське море
3. Каспійське море
4. Азовське море
5. Кримське море

16. Назвати.

1. Річки Поліської низовини	2. Річки Розчленованих рівнин	3. Гірські річки

.....
.....
.....
.....
.....

17. Закінчити речення:

Україна розташована в межах таких природних зон (назвіть).....

.....

Модуль II. Рослинний світ України

1. Продовжити речення:

Значення рослин полягає в тому, що

.....

2. Закінчіть речення:

Фітоценоз – це рослинне

.....

3. Виберіть необхідне:

Фітоценоз України є:

1. Поля	2. Городини	3. Степи	4. Болота	5. Водойми
6. Луки	7. Ліси	8. Галявини	9. Лісосмуги	10. Парки

4. Закінчити речення:

Розрізняють такі види лісів:

1).....2).....3).....

5. Назвати ліси, які зустрічаються в зоні Полісся:.....

.....

6. Встановити відповідність:

а) хвойні ліси	1. Береза	8. Ялина
	2. Сосна	9. Липа
	3. Дуб	10. Клен
б) листяні ліси	4. Модрина	11. Вільха
	5. Верба	12. Тополя
	6. Ялина	13. Бук
в) мішані ліси	7. Граб	14. Кедр

7. Продовжити перелік:

Другий ярус лісу представлений кущами, а саме:

.....

8. Дайте визначення:

Рослини-ефемероїди – це.....

.....

9. Назвати принципи раннього зацвітання рослин-ефемероїдів.....

.....

10. Виберіть необхідне:

До рослин ефемероїдів належать:

1) підсніжник	2) грицики	3) первоцвіт	4) конвалії
5) медунка	6) звіробій	7) проліски	8) фіалка
9) суніця	10) сон-трава	11) гусяча цибулька	12) дзвоник
13) ряст	14) верес	15) герань	

11. Назвати представників четвертого і п'ятого ярусу рослинності лісу:

IV

1)

2)

3)

V

1)

2)

3)

4)

5)

12. Закінчить речення:

а) Заплавні луки розташовуються по

б) Материкові луки розташовуються поза.....

в) Гірські луки розташовуються в

г) Рослини луків поділяються за їх використанням в народному господарстві на такі групи:

13. Встановіть відповідність:

а) Злаки:

1. Тонконіг

2. Конюшина

3. Королиця

б) Бобові:

4. Тимофіївка

5. Жовтець їдкий

в) Різнотрав'я

6. Тимофіївка

7. Мишачий горошок

г) Осоки

8. Лядвенець рогатий

9. Люцерна

10. Грястиця

11. Чина лугова

12. Деревій

13. Підмаренник

14. Осока

15. Лисохвіст

16. Щавель кінський

14. Назвати рослини водойм згідно їх ярусів:

а) Прибережні рослини:

б) Рослини мілководдя:

в) Рослини, листя яких плаває на поверхні води:

г) Вільноплаваючі рослини:

15. Закінчіть визначення:

Культурними називаються рослини.....

16. Встановіть відповідність:

а) Хлібні злаки:

1) Пшениця

2) Горох

б) Бобові рослини:

3) Помідор

4) Соняшник

в) Овочеві рослини:

5) Яблуна

6) Смородина

г) Олійні і прядильні рослини:

7) Ячмінь

8) Квасоля

д) Плодові рослини:

9) Редис

е) Ягідні рослини:

10) Льон

11) Груша

12) Агрис

13) Овес

14) Просо

15) Соя

16) Морква

17) Конопля

18) Черешня

19) Виноград

20) Кукурудза

17. Дописати рослини у відповідні яруси:

Рослинність парків і скверів представлена трьома ярусами, це (назвати)

• 1-й ярус дерева

• 2-й ярус куці

• 3-й ярус квіти

18. Закінчить речення:

Постійними супутниками людини є рослини пустирів.....,, та

19. Встановіть відповідність:

а) Пустирні рослини:	1) Блекота	11) Цикорій
	2) Подорожник	12) Кульбаба
б) Придорожні рослини:	3) Лобода	13) Галінсога
	4) Дурман	14) Щириця
в) Бур'яни	5) Крופива	15) Нетреба
	6) Паслін	16) Полин
	7) Спорш	17) Калачики
	8) Грицики	18) Плоскуха
	9) Осот	19) Ромашка без'язичкова
	10) Будяк	20) Пирій

20. Назвіть рослини

Годинники	і	Рослини барометри
1.		1.
2.		2.
3.		3.

Модуль III. Тваринний світ України

1. Закінчить речення:

Найпростіші – це

2. Встановіть відповідність:

а) Клас Джгутикові	1. Інфузорія туфелька
	2. Лямблія
	3. Амеба Звичайна
	4. Амеба дизентерійна
б) Клас Споровики	5. Малярійний плазмодій
	6. Трубач
в) Клас Інфузорії	7. Сувійка
	8. Форамініфера
г) Клас Саркодові	9. Радіолярія

3. Продовжити перелік представників типу кишковопорожнинних: аурелія,
.....

4. Продовжити перелік представників типу кільчастих червів: дощовий черв'як:
дощовий черв'як.....

5. Закінчить речення:

- а) Молюски походять від
- б) Черепашка молюска складається з трьох шарів:.....
.....
- в) Органом руху молюска є:.....

6. Встановіть відповідність:

а) Клас Двостулкові молюски	1) Скойка	9) Гребінець
	2) Ставковик	10) Наса
	3) Беззубка	11) Рапана
	4) Котушка	12) Голий слизень
б) Клас Червононогі молюски	5) Дрейсена	13) Мідія
	6) Калюжниця	14) Устриці

7) Кулька
8) Зарбіна

15) Серцевидка
16) Виноградний слимак

7. Виберіть необхідне:

До ракоподібних відносяться:

1. Дафнії	2. Телескопи	3. Циклопи
4. Клопи	5. Раки	6. Морські жолуди
7. Вуалехвости	8. Краби	

8. Встановіть відповідність:

а) Ракоподібні мають:	1) 8-10 пар кінцівок і 2 пари вусиків;
б) Павукоподібні мають:	2) 4 пари ніг і відсутність вусиків;
в) Кимахи мають:	3) 3 пари ніг і 1 пару вусиків;
г) Багатоніжки мають:	4) Понад 15 пар ніг і 1 пара вусиків.

9. Продовжити перелік:

До павукоподібних відносяться:

Павук-хрестовик,,,,

10. Встановіть відповідність:

а) Комахи з неповним перетворенням	1) Ряд Бабки
	2) Ряд Жуки
	3) Ряд Сітчастокрилі
	4) Ряд Прямокрилі
б) Комахи з повним перетворенням	5) Ряд Рівнокрилі
	6) Ряд Метелики
	7) Ряд Клопи
	8) Ряд Перетинчастокрилі
	9) Ряд Двокрилі
	10) Ряд Вуховертки

11. Продовжити перелік:

- а) До ряду Бабки відносяться: Стрілки, Лютки,
- б) До ряду Прямокрилі відносяться: Коники,
- в) До ряду Рівнокрилі відносяться: Попелиці,
- г) До ряду Клопи відносяться: Водомірки,
- д) До ряду Жуки відносяться: Турун,
- е) До ряду Лускокрилі відносяться: Кропив'янка,
- є) До ряду Перетинчастокрилі відносяться: Бджола,
- ж) До ряду Двокрилі відносяться: Комари,

12. Назвіть представників класу:

- а) Хрящових риб:
- б) Класу кісткових риб:

13. Встановіть відповідність:

а) Клас Земноводні:	1) Жаби
	2) Тритони
	3) Ящірки
	4) Ропухи
б) Клас Плазуни:	5) Кумки
	6) Саламандри
	7) Черепахи
	8) Веретільниця
	9) Гекон
	10) Вуж

14. Назвіть пристосування птахів до повітряного способу життя:

- 1)

2)

3)

15. *Визначить (підкреслити) представників родини:*

Воронових: грак, сорока, горобець, ворона, жайворонок, галка, снігур, сорока, крук.

16. *Назвіть представників:*

а) родина Ластівкових:

б) родина Синицевих:

в) ряду Лелекоподібних:

г) ряду Гусеподібних:

д) ряду Куроподібних

17. *Продовжить перелік характерних ознак ссавців: теплокровність,.....*

18. *Встановіть відповідність:*

а) Ряд Комахоїдні:

1) Заець-біляк,

10) Бобер

2) Заець-русак,

11) Бабак

3) Їжак звичайний,

12) Їжак

б) Ряд Рукокрилі:

4) Летюча миша,

13) Ховрах

5) Їжак вухатий,

14) Миша

6) Кріль дикий,

15) Ондатра

в) Ряд Зайцеподібні

7) Землерийка,

8) Хохуля,

г) Ряд Гризуни

9) Білка,

19. *Визначить представників відповідних родин:*

Родина Собачі

Родина Котячі

Родина Куницеві

1.

1.

1.

2.

2.

2.

3.

3.

3.

4.

5.

20. *Дайте перелік тварин, які:*

а) впадають в зимку в сплячку:...

б) ведуть активний спосіб життя:..

Частіше можуть проводитися контрольні роботи – завдання на 15-20 хвилин. Вони дають можливість зберегти достатньо часу для глибокого обговорювання основних питань семінару. В цьому випадку запитання не повинні бути громіздкими, такими, що вимагають детальної відповіді. Їх мета – допомогти викладачу з'ясувати розуміння студентами суті питання, готовність їх до семінару. Наприклад:

– основні кліматоутворюючі фактори;

– несприятливі метеорологічні явища;

– основні напрямки охорони ґрунтів (вод) України.

Про зміст і характер контрольної роботи цього типу студенти попередньо не оповіщаються, хоча про факт її проведення вони повинні знати. Це стимулює їх кращу підготовку до семінарського заняття.

Інколи на практичних заняттях, з метою розвитку професійних здібностей студентів, використовується такий прийом, як виконання ними самостійних творчих робіт на задану тему. Творчі роботи студенти виконують протягом 10-15 хвилин. Після цього відбувається їх аналіз та корекція. Завдання може бути спільним для всієї групи, наприклад:

«Підібрати інформацію, доступну дітям дошкільного віку, про такі метеорологічні

явища, як дощ, грозу, веселку чи завірюху і т. п., або ж за варіантами чи кожному студенту окремо. До творчих робіт ставляться певні вимоги: вони повинні бути лаконічними, науково художніми та мати виховне і розвивальне спрямування.

При вивченні рослинного світу України такі завдання викликають підвищення інтересу студентів до даної теми. Кожен намагається відшукати цікавий матеріал про ту чи іншу рослину – її походження, назву, лікарські, магічні можливості, легенди та повір'я, пов'язані з нею. Весь підібраний матеріал студентам необхідно представити за схемою: зовнішній вигляд, пристосування до умов існування, значення в природі та в житті людини. Зробити це треба так, щоб показати своєрідність даної рослини, її неповторність і необхідність у природі.

Самостійні творчі завдання можуть бути і ускладненого типу. В таких випадках студентам пропонується підібрати різні форми роботи для розкриття змісту вивченого матеріалу. Одна і та ж сама інформація повинна розкриватися у формі казки, гри, на екскурсії, занятті тощо. Всі варіанти самостійних творчих робіт проходять наступний аналіз, мотивується доречність обрання тієї чи іншої форми, розкривається відповідність методичним вимогам щодо ознайомлення дошкільників з природою.

Практика засвідчує, що виконання таких завдань покращує якість засвоєння студентами знань з методики ознайомлення дітей з природою, розвиває педагогічні здібності, самостійність мислення і сприяє оптимізації процесу навчання.

Інколи на 5-му курсі недостатність знань студентів з предметів природничо-біологічного циклу затрудняє вивчення курсу «Технології формування екологічної культури дошкільників». А тому самостійні творчі завдання, які викладач використовує на заняттях (скласти фото-гербарії для різних вікових груп; розробити екологічну стежину, де були б задіяні представники флори і фауни свого регіону), формують інтерес до предмету, дають можливість, при відсутності конкретних біологічних знань, сформулювати свою відповідь у вигляді гіпотези, проявити самостійність мислення, звирити свої передбачення з науково доведеними фактами.

Наведемо приклади завдань для самостійної роботи, які вирішують студенти при опануванні курсу «Технології формування екологічної культури дошкільників».

1. Розробити модель ділянки ДНЗ з врахуванням регіональних екологічних проблем.
2. Підготувати план-конспект заняття з максимальною реалізацією завдань з екологічного виховання.
3. Скласти словесні логічні задачі, де б закріплювалися зв'язки і залежності та правила поведінки дітей в природі.
4. Підібрати літературу для дітей на екологічну тематику та розробити власну рубрику «Природа скаржить».
5. Побудувати образну модель ієрархічного співвідношення та взаємозв'язків методів екологічного виховання дітей.
6. Скласти образну модель взаємозв'язків в природі для дітей старшого дошкільного віку.
7. Розробити знаки – плакати правил поведінки дітей в природі.
8. Розробити форми роботи з сім'єю з екологічного виховання дошкільників.
9. Скласти план-конспект свята на екологічну тематику.
10. Розробити проект з екологічного виховання дошкільників.

Отже, педагогічно доцільно організована самостійна робота студентів спонукає їх здобувати навчальну інформацію з різноманітних джерел, формуючи в них навички планування й побудови власного навчального процесу, що забезпечує перехід до неперервної освіти (Fitsula 2010, p. 159) [1].

Таким чином, основними засадами в організації самостійної роботи студентів є:

- створення ґрунтовної науково-методичної бази (методичні рекомендації, методичні кабінети для самостійної роботи студентів, комп'ютерні класи);
- розробка критеріїв оцінки самостійної діяльності студентів;
- збільшення часу на контроль за самостійною роботою студентів.

Отже, самостійна робота повинна здійснюватись студентами як пізнавальна діяльність. Вона є засобом виховання таких особистісних якостей, як самостійність, активність, формує творче ставлення до сприйняття інформації.

Література:

1. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. / М. М. Фіцула – К. : Академвидав, 2010. – 456 с.
2. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. / Т. І. Туркот – К. : Кондор, 2011. – 628 с.
3. Яришева Н. Ф. Методика ознайомлення дітей з природою / Н. Ф. Яришева – К. : Вища школа, 1993. – 255 с.
4. Яришева Н. Ф. Основи природознавства. Природа України / Н. Ф. Яришева – К. : Вища школа, 1995. – 334 с.

Literatura:

1. Fitsula M. M. Pedagogika vyshchoyi shkoly. / M. M. Fitsula – K. : Akademvydav, 2010. – 456 s.
2. Turkot T. I. Pedagogika vyshchoyi shkoly: navchal'nyu posibnyk. / T. I. Turkot – K. : Kondor, 2011. – 628 s.
3. Yarysheva N. F. Metodyka oznayomlennya ditey z pryrodoyu / N. F. Yarysheva – K. : Vyshcha shkola, 1993. – 255 s.
4. Yarysheva N. F. Osnovy pryrodoznnavstva. Pryroda Ukrayiny / N. F. Yarysheva – K. : Vyshcha shkola, 1995. – 334 s.

Цель статьи - помочь преподавателям и студентам в организации самостоятельной работы при изучении курсов «Основы природоведения с методикой» и «Технологии формирования экологической культуры дошкольников».

В статье раскрыты основные признаки понятия «самостоятельная деятельность»; виды и формы контроля за самостоятельной деятельностью студентов; приведены примеры заданий для студентов, определены основы организации самостоятельной работы студентов.

Ключевые слова: самостоятельная работа, формы контроля, творческие задания, тестовые задания.

The purpose of the article - to help teachers and students in the organization of independent work in the study of the course «Fundamentals Natural Science with the method» and «Technology of Ecological Culture preschoolers».

The article refers to the basic features of the concept of «independent activity»; types and forms of control over the activities of independent students; examples of tasks for students, the basic principles of self-study students.

Key words: independent work, forms of control, creative tasks, tests.